

Adviescollege —
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer drs. A.D. Wiersma
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/MR/bs/ATR2438/2022-U073

Uw referentie

Datum 21 juli 2022
Betreft Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden

Geachte heer Wiersma,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toetst voorgenomen wet- en regelgeving op de gevolgen voor de regeldruk voor bedrijven, burgers en professionals. ATR heeft op 5 juli 2022 de *Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden* ontvangen voor toetsing. Er vindt geen internetconsultatie plaats.

Volgens het voorstel verlaten te veel leerlingen het funderend onderwijs zonder goede beheersing van de basisvaardigheden (taal, rekenen/wiskunde, digitale geletterdheid en burgerschap). Het doel van de subsidieregeling is om de basisvaardigheden van leerlingen te verbeteren via bewezen effectieve interventies. Scholen kunnen aanspraak maken op een basissubsidie en op een aanvullende subsidie in combinatie met ondersteuning vanuit een basisteam. De aanvraagperiode voor schooljaar 2022/2023 loopt van 15 augustus tot 23 september 2022.

In de brief aan de Tweede Kamer van 12 mei 2022 over het *Masterplan basisvaardigheden* schetst u de aanpak voor de langere termijn.¹ Een goede aansluiting van de subsidieregeling op het masterplan kan (ervaren) regeldruk voorkomen die kan ontstaan door onduidelijkheden en eventuele tussentijdse aanpassingen van de activiteiten van scholen. ATR heeft daarom de informatie uit de Kamerbrief betrokken bij de toetsing van de subsidieregeling.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

¹ [Kamerbrief over Masterplan basisvaardigheden | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#).

1. *Nut en noodzaak*

Het beheersen van basisvaardigheden is nodig om andere schoolvakken succesvol te kunnen volgen en zelfredzaam te zijn in de maatschappij. Nationale en internationale peilingsonderzoeken laten over het algemeen zien dat de prestaties op de basisvaardigheden verslechteren. Het kabinet heeft daarom een masterplan basisvaardigheden voor de langere termijn aangekondigd. Het wil echter ook in de komende schooljaren al de leerprestaties verbeteren. Om een snelle start te maken is de subsidieregeling opgesteld voor in ieder geval de schooljaren 2022/2023 en 2023/2024. Het college begrijpt dat het kabinet ook op korte termijn de basisvaardigheden wil bevorderen. Maar het voorstel maakt niet duidelijk welke concrete bijdrage de subsidieregeling daaraan kan leveren en wanneer de subsidieregeling een succes genoemd kan worden.

1.1 Het college adviseert inzichtelijk te maken welke concrete bijdrage de subsidieregeling moet leveren aan het verbeteren van de basisvaardigheden en daarbij aan te geven wanneer de regeling succesvol wordt geacht.

Het masterplan omvat vijf pijlers. Deze worden in samenspraak met het onderwijs verder uitgewerkt. Eén van de pijlers betreft monitoring en onderzoek. Het kabinet acht nauwkeurige monitoring van belang om de effecten van maatregelen en interventies te kunnen beoordelen en om doelen te kunnen stellen voor verbetering van de basisvaardigheden.²

De toelichting bij de subsidieregelingen legt geen directe relatie met het Masterplan basisvaardigheden. Zodoende is het niet duidelijk of en zo ja hoe de bevindingen van de subsidieregelingen betrokken worden bij het masterplan en of zij zullen bijdragen aan de aanpak voor de langere termijn. Het college acht om die reden nut en noodzaak van de subsidieregeling nog niet voldoende onderbouwd.

1.2 Het college adviseert toe te lichten of en zo ja hoe inzichten en uitkomsten van de subsidieregelingen worden opgenomen in het Masterplan basisvaardigheden.

2. *Minder belastende alternatieven*

Het college constateert dat het kabinet voornemens is om verschillende financiële middelen te bundelen en zodoende de inzet van incidentele gelden, verschillende regelingen, versnipperde ondersteuning en kortlopende programma's tegen te gaan. Het Masterplan basisvaardigheden moet zijn gericht op de lange termijn (meer dan tien jaar), en logisch aansluiten op andere programma's zodat deze elkaar versterken. Dit betekent dat op termijn de regeldruk voor scholen kan afnemen.

Uit uw brief aan de Tweede Kamer blijkt dat een meer generieke financiële impuls aan alle scholen is overwogen. Daar is bewust niet voor gekozen, omdat de looptijd en aanpak van het Masterplan basisvaardigheden deels overlappen met het Nationaal Programma Onderwijs. Een extra opdracht binnen de structurele bekostiging wordt nu niet passend gevonden. Maar juist met het oog op de samenloop tussen het masterplan en het

---

² [Kamerbrief over Masterplan basisvaardigheden | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl \(p. 2, 6,7\).](#)

programma acht het college het zinvol om te kijken naar de mogelijkheden binnen de structurele bekostiging als minder belastend alternatief voor de subsidieregeling.

2.1 Het college adviseert om te kiezen voor het minder belastende alternatief van een hogere structurele bekostiging dan wel om op inhoudelijke gronden te onderbouwen waarom dit alternatief niet wordt gekozen.

3. Werkbaarheid

De subsidieaanvraag gebeurt op basis van het vestigingsniveau. De subsidie is beschikbaar voor circa 500 scholen in het funderend onderwijs. Naast de basissubsidie wordt een aanvullende subsidie beschikbaar gesteld met (verplichte) ondersteuning van "basis-teams". De aanvullende subsidie is beschikbaar voor circa 150 scholen. Bij overschrijding van de subsidieplafonds wordt geselecteerd welke scholen subsidie ontvangen. Afhankelijk van de doelgroep vindt die selectie plaats door loting of op basis van een "objectieve kwantitatieve risicoanalyse". Scholen die daaruit naar voren komen als scholen met kwetsbare resultaten op basisvaardigheden, krijgen de basissubsidie toegekend. De toelichting bij het voorstel maakt niet duidelijk waar de objectieve kwantitatieve risicoanalyse precies uit bestaat. Het college acht het raadzaam om meer inzicht te geven in wat deze risicoanalyse inhoudt en wanneer sprake is van kwetsbare resultaten, omdat dit mogelijk het aantal subsidieaanvragen beperkt dat niet gehonoreerd wordt en daarmee onnodige regeldruk voorkomt.

3.1 Het college adviseert om meer inzicht te geven in inhoud en aard van de "objectieve kwantitatieve risicoanalyse" die mogelijk wordt toegepast in het geval subsidieplafonds overschreden worden.

3.2 Het college adviseert om te verduidelijken wanneer sprake is van kwetsbare resultaten.

De planning van de aanvraagprocedure voor de subsidie en de bijbehorende verplichtingen is krap. Na toekenning van de subsidie (mogelijk enige tijd na september 2022) moet een school in een korte periode de activiteiten organiseren en implementeren. Om in aanmerking te komen voor verlenging van de subsidie voor het schooljaar 2023/2024 moet de subsidieontvanger bovendien van 3 april 2023 tot en met 28 april 2023 een "kritische zelfevaluatie" uitvoeren, als onderdeel van de monitoring. Deze zelfevaluatie moet een kwantitatieve analyse bevatten over de ontwikkeling van de basisvaardigheden, een kwalitatieve analyse bieden in hoeverre de school het subsidiebedrag effectief heeft kunnen besteden, en een inschatting geven over de effectiviteit en doelmatigheid van een eventuele verlenging van de subsidieperiode voor het schooljaar 2023/2024. Deze krappe planning is voor scholen belastend. Zij biedt weinig tijd en ruimte om diverse interventies eigen te maken en op waarde te schatten. Hierdoor doet de planning mogelijk afbreuk aan de (beoordeling van de) effectiviteit van de subsidieregeling. Het college merkt daarbij op dat al is voorzien in een verplichting met betrekking tot de monitoring van de effecten en in deelname aan een evaluatie. Vanuit regeldruk-perspectief en werkbaarheid kan de tussentijdse evaluatie in april 2023 achterwege blijven.

3.3 Het college adviseert om de tussentijdse “kritische zelfevaluatie” niet op te nemen als verplichting in de subsidieregeling en als voorwaarde voor verlenging van de subsidie.

Over de subsidieregeling vindt geen openbare (internet)consultatie plaats. Individuele scholen zijn daardoor niet in de gelegenheid om te reflecteren op de regeling en de praktische werkbaarheid ervan. De toelichting bij het voorstel maakt niet duidelijk of op een andere manier is geborgd dat de regeling werkbaar en niet onnodig belastend is. Het college acht het raadzaam om alsnog te borgen dat de regeling in de praktijk goed te doen is en niet onnodig belastend is.

3.4 Het college adviseert om inzichtelijk te maken op welke wijze is of zal worden geborgd dat de subsidieregeling in de praktijk goed werkbaar en niet onnodig belastend is voor scholen.

4. Gevolgen regeldruk

De gevolgen voor de regeldruk zijn in beeld gebracht en gekwantificeerd. Uitgegaan wordt van circa 1000-2000 subsidieaanvragen. Het totaalbeeld van de regeldrukgevolgen ontbreekt echter nog. Deze omissie moet nog worden weggenomen.

4.1 Het college adviseert de gevolgen voor de regeldruk volledig in beeld te brengen in de toelichting bij het voorstel, conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Niet vaststellen.

Het college merkt op dat dit dictum geen inhoudelijk oordeel is over de doelstellingen met betrekking tot het verbeteren van de basisvaardigheden. Het dictum betreft de kwaliteit van de onderbouwing van het voorstel. Het college is niet overtuigd van de subsidieregeling als gekozen instrument. Het dictum drukt bovendien de zorgen van het college uit over de aansluiting van de regeling op het Masterplan basisvaardigheden en over het krappe tijdspad en de mogelijke gevolgen daarvan voor de werkbaarheid voor scholen. Deze zorgen worden versterkt door het feit dat geen openbare internetconsultatie plaatsvindt over de regeling.

Het college hecht er verder aan om u opmerkzaam te maken op het feit dat ATR pas in een zeer late fase van het wetgevingsproces is betrokken bij de subsidieregeling. De adviesaanvraag is op 5 juli 2022 bij ons ingediend. Dit betekent dat de uiterste adviesdatum 2 augustus 2022 is. De regeling is echter al op 7 juli 2022 aangekondigd. Subsidieaanvragen kunnen al vanaf 15 augustus 2022 worden ingediend.

Het college benadrukt het belang om bij de invulling van het masterplan de mogelijke gevolgen voor de regeldruk tijdig inzichtelijk te maken. Het wijst daarbij op de mogelijkheid om ATR niet alleen om advies te vragen over de ontwerpregelgeving zelf maar ATR ook te betrekken bij de daaraan ten grondslag liggende beleidsvisies en -nota's.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris